

Emocje

nr 2/2011

czasopismo wychowawców, pedagogów i psychologów szkolnych

cena 8,90 zł
(w tym 5% VAT)

Indeks 267767

Dopalacze
co to tak naprawdę
znaczy?

KRYZYSY
rodzaje
zapobieganie
reagowanie

Jak odkryć
TALENT

Wyzwania naszych czasów

UZALEŻNIENIA

82190301103002

ISSN 2082-1336

03

9 772082 133105

Spis treści

Aktualne tematy

- 4 Skala uzależnienia w Polsce – fakty i liczby
• Bożena Wołoszyn
- 10 Uzależnienia wyzwaniem naszych czasów
• rozmowa z Jolantą Terlikowską

Pytania

- 14 Dopalacze • Michał Strefnel

A, B, C to już wiem

- 19 Uzależnienie • Jacek Dąbrowski
- 22 Ale o co chodzi...? – czyli uzależnienia a cele życiowe • Mariusz Wilk
- 24 System rekomendacji programów profilaktycznych
• Tomasz Uniszewski
- 26 Profilaktyka dziś
• Agnieszka Kowalczyk

Praktyka

- 28 Kryzysy – jak sobie z nimi radzić?
• Katarzyna Pankowska-Koc
- 32 Rok Odkrywania Talentów, czyli polska szkoła na drodze do ideału
• rozmowa z Aleksandrą Kowalik i Jarostawem Jankowskim
- 36 Geniusz i co dalej... • Agnieszka Pomianowska

To ciekawe

- 37 „Szczęściem jest, gdy nasze myśli mogą stać się słowami” – czyli słów kilka o jękanii
• Dorota Kamińska

Moje porażki, sukcesy

- 38 Krótki film o zabijaniu – opowieść o Waldku
• Ryszard Makowski
- 40 Koniec bezradności
• Marta Makowiecka

Emocje do głosu!

Szanowni Czytelnicy,

Wyniki badań dotyczących uzależnień są alarmujące: wiek inicjacji narkotykowej wśród młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym to w przypadku chłopców 11–13 lat, natomiast w przypadku dziewcząt 13–15 lat. Czy to nie przeraża? Jak sobie poradzić w tej sytuacji? Jakie zastosować programy profilaktyczne, aby przyniosły efekty? Co możemy zrobić my, nauczyciele? Na pewno dużo. To nie truizm – przekonuje nas w swoim artykule Marta Makowiecka. Sytuację dzieci w rodzinach, w których rodzice walczą z uzależnieniem, ciekawie opisuje Mariusz Wilk. Niestety bajki nie zawsze dobrze się kończą i smoki, czyli uzależnienia, zwyciężają, swym oddechem zatruwając nie tylko rycerzy, ale i całą okolicę.

Walczyć i wierzyć w szczęśliwe zakończenie jednak trzeba, czego dowodzi film *Jak zostać królem* (*The King's Speech*, 2010), który niedawno wszedł na ekrany kin. Ta filmowa opowieść o królu Jerzym VI i jego walce z jękaniem nie bez powodu została obsypana licznymi nagrodami. Jest to niezwykle film o walce z własną słabością w imię obowiązku i odpowiedzialności. A także o nauczycielu, który wierzy w swoją metodę i w ucznia. Emocje grają w nim niebagatelną rolę.

Zapraszamy Państwa do współtworzenia „Emocji”. Przygotowaliśmy rubrykę „Moje porażki, sukcesy”. To miejsce dla naszych Czytelników, to tutaj będziemy drukować prawdziwe historie i opowieści. To miejsce dla Państwa!

Katarzyna Szczepkowska

Emocje

Czasopismo wychowawcze, pedagogiczne i psychologiczne szkolnych

Nakład: 3000 egz.

Zdjęcie na okładce: Fotolia

Czasopisma
Pedagogiczne

Redakcja: Katarzyna Szczepkowska (redaktor prowadząca), emocje@raabe.com.pl, Bernadeta Stępień (korekta) Komitet redakcyjny: Tomasz Garstka, Małgorzata Pomianowska, Beata Rola Adres redakcji: 01-194 Warszawa, ul. Młynarska 8/12, tel. 22 244 84 75, fax 22 244 84 76 Wydawca: Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Sp. z o.o., ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa, tel. 22 244 84 00, fax 22 244 84 10, NIP 526-13-49-514, REGON 011864960, SĄD REJONOWY DLA M.ST. W-WY, XII WYDZIAŁ GOSPODARSTWA, KRS 0000118704, WYSOKOŚĆ KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO 50 000 PLN Prezes zarządu: Michał Włodarczyk Dyrektor wydawniczy i redaktor naczelny: Józef Szewczyk, tel. 22 244 84 70, fax 22 244 84 76, j.szewczyk@raabe.com.pl Dział obsługi klienta: prenumerata@raabe.com.pl, tel. 22 244 84 11, fax 22 244 84 10 Dyrektor marketingu: Anna Gryczewska, a.gryczewska@raabe.com.pl Kolportaż: Anna Niepiekło, tel. 22 244 84 78, fax 22 244 84 76, a.niepieklo@raabe.com.pl Reklama: Andrzej Idziak, tel. 22 244 84 77, fax 22 244 84 76, kom. 692 277 761, reklama@raabe.com.pl Skład i tkanie: Vega design, www.vegadesign.pl Druk i oprawa: Pabianickie Zakłady Graficzne SA, 95-200 Pabianice, ul. Piotra Skargi 40/42

Redakcja nie zwraca nadesłanych materiałów. Zastrzega sobie prawo do ich zredagowania, skracania, zmiany tytułów, wprowadzenia śródtytułów. Autor, przekazując tekst do redakcji, zgadza się na przeniesienie praw autorskich na wydawcę.

Dorota KAMIŃSKA

Filmowa opowieść o królu Jerzym VI i jego walce z jękaniem nie bez powodu zdobyła aż 7 nagród BAFTA (Brytyjskiej Akademii Filmowej) i 4 Oscary, w tym za najlepszy film i najlepszego aktora. Odtwórca głównej roli brytyjskiego monarchy, Colin Firth, otrzymał również nagrodę Złoty Glob dla najlepszego aktora, przyznawaną przez Hollywoodzkie Stowarzyszenie Prasy Zagranicznej.

Jak zostać królem (*The King's Speech*, 2010) to druga jak dotychczas filmowa opowieść o trudnym życiu króla Jerzego VI. Warto nadmienić, że w filmie zaprezentowane zostało oryginalne przemówienie króla, zarejestrowane przez brytyjską telewizję w dniu przystąpienia Anglii do II wojny światowej.

Ta wzruszająca historia o przeżyciach osoby jękającej się, skupiona głównie na pokazaniu jej słabości i problemu jękania, w końcowej scenie ukazuje nam wielki sukces, jakim było publiczne wygłoszenie przez księcia Alberta oficjalnej przemowy. Stanowi również potwierdzenie tego, że osoby jękające się są obdarzone dużą spontanicznością i emocjonalnością, jednak w obliczu swoich problemów cierpliwie czekają na moment, kiedy będą mogły „podzielić się sobą ze światem”. Ich determinacja i ogromna motywacja w walce ze swoimi problemami często porównywana jest do pokonywania kolejnych „szczelków drabiny”, która prowadzi do sukcesu na miarę ich indywidualnych możliwości, w postaci płynnej mowy i dobrych relacji interpersonalnych. Przez pryzmat problemów brytyjskiego monarchy dostrzegamy rangę problemów, z jakimi muszą radzić sobie osoby jękające się. Najtrudniejsze jest jednak w ich przypadku dotarcie do prawdy o samym sobie, odnalezienie w sobie przyczyn swoich problemów związanych z jękaniem się oraz próba ich przezwyciężenia. Ten, komu się to uda, może zostać wówczas „królem” własnego życia.

Podobnie jak brzydkie kaczątko, główny bohater filmu, Albert, cierpi z powodu swojej przypadłości, jaką jest jęknięcie się. To skłania go do poddania się trudnej i długotrwałej terapii logopedycznej. Film opowiada również o relacjach łączących jękającego się księcia Yorku, z temperamentem

„Szczęściem jest, gdy nasze myśli mogą stać się słowami”

– czyli słów kilka o jękaniu

choleryka, z jego logopedą Lionelem Logiem, niespełnionym aktorem lekceważącym królewskie obyczaje. W efekcie ich wspólnej, żmudnej i systematycznej pracy, udaje im się pozbyć przypadłości utrudniającej codzienne życie przyszłego króla.

Zapewne nie wszyscy wiedzą o tym, że historia ukazana w filmie jest oparta na faktach. Angielski król Jerzy VI rzeczywiście od wczesnych lat dzieciństwa miał poważne problemy ze zdrowiem i wymową – był chorowity i słaby, do tego bardzo nieśmiały i jękał się. Jego niepełna mowa, spowodowana po części nadmiernie apodyktyczną postawą jego rodziców, a także wręcz nieludzkim traktowaniem przez jego nianię, odizolowały go od rodziny i doprowadziły również do wycofania się w późniejszym wieku z życia publicznego. Wstępując na tron królewski, książę Albert daleki był od wzorca idealnego władcy. Jednak pomimo problemów objawiających się w dzieciństwie, m.in. trzęsących się kolan, które musiał utrzymywać za pomocą specjalnych szyn, operacji usunięcia jednego płuca i silnego jękania się, zdobył wśród Brytyjczyków wielki szacunek i uznanie.

Dotychczasowe badania osób jękających się oraz statystyki pokazują, że jęka się około 60 milionów ludzi na całym świecie, w tym 1% dorosłych i ok. 4% dzieci, przy czym jęknięcie się występuje czterokrotnie częściej u chłopców niż dziewcząt.

W kontekście historii Jerzego VI nasuwa się zatem pytanie: czy jęknięcie się można leczyć? Jeśli tak, to w jaki sposób możemy pomóc osobom jękającym się w przezwyciężaniu ich trudności komunikacyjnych?

Odpowiedź znajdują Państwo w następnym numerze „Emocji”.